

U cilju potpune zabrane držanja pitomih vretica u trgovinama specijaliziranim za prodaju i izlaganje životinja, izlažem stručno mišljenje.

Ljudi su domesticirali pitome vretice prije 2000 godina, te im je prijeko potrebna višesatna dnevna socijalizacija, skrb i igra od strane ljudi, koja u trgovinama nije moguća iz praktično-tehničkih razloga. Iz tih razloga pitome vretice često iz trgovina izlaze agresivne, te grizu. Osim spomenutog, kod tolike razine stresa (malen prostor, velika izloženost, mnogobrojni pogledi i doticaj s drugim životinjama), nerijetko se javljaju dermatološki problemi na neurološkoj bazi, najčešće u obliku pojačanog opadanja dlake i svrbeža.

Kvalitetno držanje pitomih vretica zahtijeva posebnu pažnju s doziranjem količine dnevne i umjetne svjetlosti. Izlaganje pitomih vretica jakoj umjetnoj svjetlosti u trgovinama kao posljedicu ima prekomjerno lučenje spolnih hormona. Kod steriliziranih ženki i kastriranih mužjaka dovodi do bolesti pod nazivom FADC ("Ferret Adrenal Disease Complex"), koja označava bolest nadbubrežnih žlijezda. Žlijezde se tako patološki mijenjaju u obliku hiperplazije, adenoma ili adenokarcinoma, a rijede i feokromocitoma. Kod nesteriliziranih ženki koje uđu u fazu estrusa (tjeranja), a nisu se prethodno parile, dolazi do ulaska u hiperestrogenizam, što je stanje dugoročnog visokog nivoa estrogena u krvi koje dovodi do supresije koštane srži. To je stanje opasno po život vretice.

Složenost i fiziologija probavnog sustava zahtijeva prehranu isključivo sirovim mesom, kostima i iznutricama, koja oponaša prehranu pitomih vretica u prirodnom okolišu. U trgovinama često njihova prehrana (što iz nedostatne stručne edukacije, što iz nemogućnosti) obiluje neadekvatnim unosom hranjivih tvari, posebice ugljikohidrata što stvara ključne predispozicije, a kasnije i oboljenje poznato pod nazivom "Inzulinom" (adenokarcinom gušterače).

U spomenutim trgovinama, poradi velike cirkulacije kupaca, u neizbježnom se direktnom kontaktu pojavljuju povećane predispozicije prijenosa bolesti s ljudi na pitome vretice, među kojima bih izdvojila influencu (gripu). Također, u nedostatku prirodne rezistencije od životinja u pratnji kupaca, mogu se zaraziti na više načina. Osnovna preventivna medicina prepoznaje najmanje četiri grupacije oboljenja, bazirana na virusnoj, bakterijskoj, gljivičnoj i parazitarnoj osnovi, a uzrokovana direktnim ili indirektnim kontaktom, koji napada organski sustav pitomih vretica.

Pitome vretice sve su češći kućni ljubimci, no zahtjevi za njihovom kvalitetnom njegom, držanjem, prehranom i navikama uvelike se razlikuju od ostalih vrsta, što ih čini vrlo entuzijastičnim kućnim ljubimcima. Stoga, preporučljivo je i opravdano potpuno zabraniti držanje pitomih vretica u bilo kakvim trgovinama.

Sa štovanjem,

Gabrijela Jurkić Krsteska, dr. med. vet.